

456.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 1 czerwca 1927 r.

w sprawie zmiany niektórych postanowień ustawy z dnia 25 lipca 1919 r. o osobistych świadczeniach wojennych.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. № 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Ustawa z dnia 25 lipca 1919 r. o osobistych świadczeniach wojennych (Dz. U. R. P. № 67, poz. 401) ulega następującym zmianom:

1) W artykule 1 po słowach: „bądź częściowej mobilizacji” dodaje się słowa: „albo gdy tego wymaga interes obrony Państwa, stwierdzony uchwałą Rady Ministrów, powziętą na wniosek Ministra Spraw Wojskowych”; słowa: „mogą władze państwowe” zastępuje się słowami: „może Państwo”; słowa: „trwania wojny” zastępuje się słowami: „trwania jednego z tych stanów”.

2) Artykuł 3 otrzymuje następujące brzmienie:
„Z chwilą wybuchu wojny lub ogłoszenia mobilizacji ogólnej albo częściowej obowiązek osobistych świadczeń wojennych powstaje z mocy samego prawa.

W interesie obrony Państwa Rada Ministrów może na wniosek Ministra Spraw Wojskowych wprowadzić w drodze rozporządzenia obowiązek osobistych świadczeń wojennych na całym obszarze Państwa lub w poszczególnych miejscowościach, jak tego wzgląd na bezpieczeństwo Państwa będzie wymagał.

Określenie terminu ustania obowiązku osobistych świadczeń wojennych następuje w drodze rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Spraw Wewnętrznych.

Na obszarze wojennym ustanie i w razie potrzeby przywrócenie obowiązku osobistych świadczeń wojennych może nastąpić również w drodze rozporządzenia Naczelnego Wodza”.

3) Z punktów d, e, f artykułu 5 tworzy się nowe cztery punkty treści następującej:

„d) posłowie sejmowi i senatorowie;

e) ci urzędnicy państwowi i samorządowi oraz te osoby, stale uczestniczące z mocy swego stanowiska lub urzędu w pracach instytucyj państwowych lub samorządowych, tudzież pracownicy kolei i użyteczności publicznej, których właściwi ministrowie w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych, albo gdy chodzi o obszar wojenny — z Naczelnym Wodzem, uznają za niezbędnych; wyjątki od tej zasady przewidują osobne ustawy;

f) funkcjonariusze bezpieczeństwa publicznego;

g) cudzoziemcy: 1) zgodnie z zasadami prawa lub zwyczajów międzynarodowych albo 2) w miarę wzajemności, faktycznie istniejącej lub opartej na umowie międzynarodowej”.

4) Po artykule 6 dodaje się nowy artykuł treści następującej:

„Art. 6-a.

Minister Spraw Wewnętrznych może na wniosek Ministra Spraw Wojskowych już w czasie pokoju nałożyć na osoby, należące do pewnych zawodów i niewyłączone w myśl przepisów niniejszej ustawy od obowiązku osobistych świadczeń wojennych, obowiązek zarejestrowania się, o ile uzna, że wiadomości powyższym wnioskiem objętych w innej drodze uzyskać nie można.

Rejestrację przeprowadzają władze administracyjne i samorządowe”.

5) Artykuł 9 otrzymuje brzmienie następujące:

„Zgłoszenie zapotrzebowań osobistych świadczeń wojennych winno być skierowane do władz administracyjnych przez władze wojskowe, upoważnione do tego przez Ministra Spraw Wojskowych, a na obszarze wojennym — przez Naczelnego Wodza. W tych miejscowościach obszaru wojennego, w których władze administracyjne nie urzędują, powyższe zapotrzebowanie winno być skierowane do dowództw poszczególnych oddziałów wojskowych.

Powołanie ludności przeprowadzają władze administracyjne i samorządowe, a w tych miejscowościach obszaru wojennego, w których władze te nie urzędują, dowództwa poszczególnych oddziałów wojskowych”.

6) Ustęp 1 art. 10 otrzymuje następujące brzmienie:

„Zwolnienie od obowiązku osobistych świadczeń wojennych z przyczyn, przewidzianych w poprzednich postanowieniach tej ustawy, tudzież w wypadkach, w których powołanie spowodować może zagrożenie bytu rodziny, gospodarstwa, rękodzieła, przemysłu lub handlu, przysługuje władzom administracyjnym w toku instancji w porozumieniu z władzami wojskowymi, zaś na obszarze wojennym powołującym władzom wojskowym w toku instancji. Tok instancji władz wojskowych określi rozporządzenie wykonawcze Ministra Spraw Wojskowych”.

7) W ustępie 2 art. 12 po słowach: „w uzyskaniu pożywienia” dodaje się słowa: „dla siebie lub paszy dla inwentarza pociągowego, dostarczonego do obsługiwanego środków przewozowych”, a po słowach: „z osobami wojskowymi” dodaje się słowa „lub paszę — narówni z inwentarzem pociągowym wojskowym”.

8) W art. 13 słowa: „za użycie zaś i uszkodzenie” zastępuje się słowami: „za zużycie zaś, zniszczenie, uszkodzenie lub utratę”.

9) W miejsce art. 18 wstawia się dwa nowe artykuły treści następującej:

„Art. 18.

Osobom, które wskutek decyzji władzy administracyjnej I instancji (art. 7, ust. 2, art. 9 i art. 10, 12 i 13) czują się pokrzywdzone, przysługuje prawo wniesienia za pośrednictwem tych władz zażalenia do właściwej władzy administracyjnej II instancji w ciągu dni 14 od dnia następnego po dniu zaistnienia pokrzywdzenia względnie doręczenia orzeczenia. Od orzeczeń zaś, wydawanych w I instancji przez władze wojskowe, przysługuje prawo wnoszenia zażaleń za ich pośrednictwem do właściwych władz wojskowych II instancji w terminie wyżej wskazanym. Wniesienie zażalenia nie ma skutku odraczącego.

Rozstrzygnięcie władzy administracyjnej względnie wojskowej II instancji winno nastąpić najdalej do 4 tygodni od dnia, w którym zażalenie do tej władzy wpłynęło. Rozstrzygnięcie to jest ostateczne.

Art. 18-a.

Przepis art. 18 nie ma zastosowania do roszczeń z tytułu niedostatecznej wysokości kwoty wynagrodzenia lub odszkodowania, przyznanego na podstawie niniejszej ustawy przez władze administracyjne względnie wojskowe I instancji. Roszczenia te mogą być dochodzone w drodze sądowej w ciągu miesiąca od dnia doręczenia orzeczenia władzy administracyjnej względnie wojskowej I instancji.

Prawo to nie przysługuje osobie, która przyjęła wynagrodzenie lub odszkodowanie, ustalone przez władzę administracyjną względnie wojskową zgodnie z postanowieniami niniejszej ustawy, bez zastrzeżenia dochodzenia reszty pretensji”.

10) W miejsce art. 20 wstawia się dwa nowe artykuły treści następującej:

„Art. 20.

Osoby, winne uchylenia się od osobistych świadczeń wojennych lub od wykonania zarządzeń, wydanych w trybie art. 6-a niniejszej ustawy, ulegną, o ile czyn nie stanowi przestępstwa, zagrożonego surowszą karą, karze aresztu do 6-ciu tygodni lub grzywny do 3.000 złotych albo obu tym karom łącznie.

Władza orzekająca oznaczy w orzeczeniu, na wypadek niemożności ściągnięcia grzywny, karę zastępczego aresztu według słusznego uznania, jednak nie ponad 6 tygodni.

Art. 20-a.

Do orzekania powołane są władze administracyjne I instancji.

Skazany orzeczeniem władzy administracyjnej I instancji może w ciągu 7 dni od dnia doręczenia orzeczenia wnieść na ręce tej władzy żądanie przekazania sprawy właściwemu sądowi powiatowemu (pokoju), który postąpi wedle przepisów postępowania, obowiązujących w I instancji sądowej. Wyrok sądu okręgowego, wydany w drugiej instancji, jest prawomocny.

Na obszarze mocy obowiązującej niemieckiej ustawy postępowania karnego z roku 1877 stosuje się przepisy o policyjnych rozporządzeniach karnych.

Do postępowania i wykonania kar w sprawach o przestępstwa, przewidziane w art. 20, stosuje się na obszarze stanu wyjątkowego lub wojennego postanowienia ustawy o stanie wyjątkowym względnie o stanie wojennym, dotyczące postępowania i wykonania kar w sprawach o przestępstwa, przekazane w myśl tychże ustaw orzecznictwu władz administracyjnych”.

11) W artykule 21 po wyrazach: „Ministrem Pracy i Opieki Społecznej” dodaje się wyrazy: „Ministrem Sprawiedliwości oraz innymi zainteresowanymi ministrami”.

Art. 2. Upoważnia się Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości do ogłoszenia brzmienia ustawy z dnia 25 lipca 1919 r. o osobistych świadczeniach wojennych (Dz. U. R. P. № 67, poz. 401) z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych niniejszym rozporządzeniem.

Art. 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, Ministrem Skarbu, Ministrem Sprawiedliwości, Ministrem Pracy i Opieki Społecznej oraz innymi zainteresowanymi ministrami.

Art. 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
J. Piłsudski

Minister: *K. Bartel*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Sławoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Skarbu: *G. Czechowicz*

Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztowicz*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Dr. Dobrucki

Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Komunikacji: *Romocki*

Minister Robót Publicznych: *Morańczewski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz*

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*

Minister Poczty i Telegrafów: *Bogusław Miedziński*
